

NEW EDITION

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Γιώργος Ζαμπός
Διευθυντής Παραρτήματος Β. Ελλάδας
Νοέμβριος 2014

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Ο ουσιαστικός ρόλος των προτύπων στην Αειφόρο ανάπτυξη

Το όραμα του ISO για τα προϊόντα του είναι να «αναγνωρίζονται και να γίνονται σεβαστά σε όλο τον κόσμο, και να χρησιμοποιούνται από τους οργανισμούς ως αναπόσπαστο στοιχείο των πρωτοβουλιών τους για την αειφόρο ανάπτυξη».

«Οι αποφάσεις που οι οργανισμοί λαμβάνουν σε σχέση με τα συστήματα διαχείρισής τους θα έχουν μια βαθιά επίδραση στην ικανότητά τους να ανταγωνιστούν με επιτυχία τη διαχείριση του ρίσκου, να ικανοποιήσουν τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών τους, και τελικά να τρέξουν μια βιώσιμη επιχείρηση»

Steve Williams, CEO της SUNCOR ENERGY

Τι είναι αειφορία...

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης ISO ορίζει ως **Αειφορία (Sustainability)** την ικανότητα διατήρησης ή ανάπτυξης επίδοσης για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Αειφόρος ανάπτυξη (Sustainable Development) είναι η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες.

The United Nations World Commission on Environment and Development (1987)

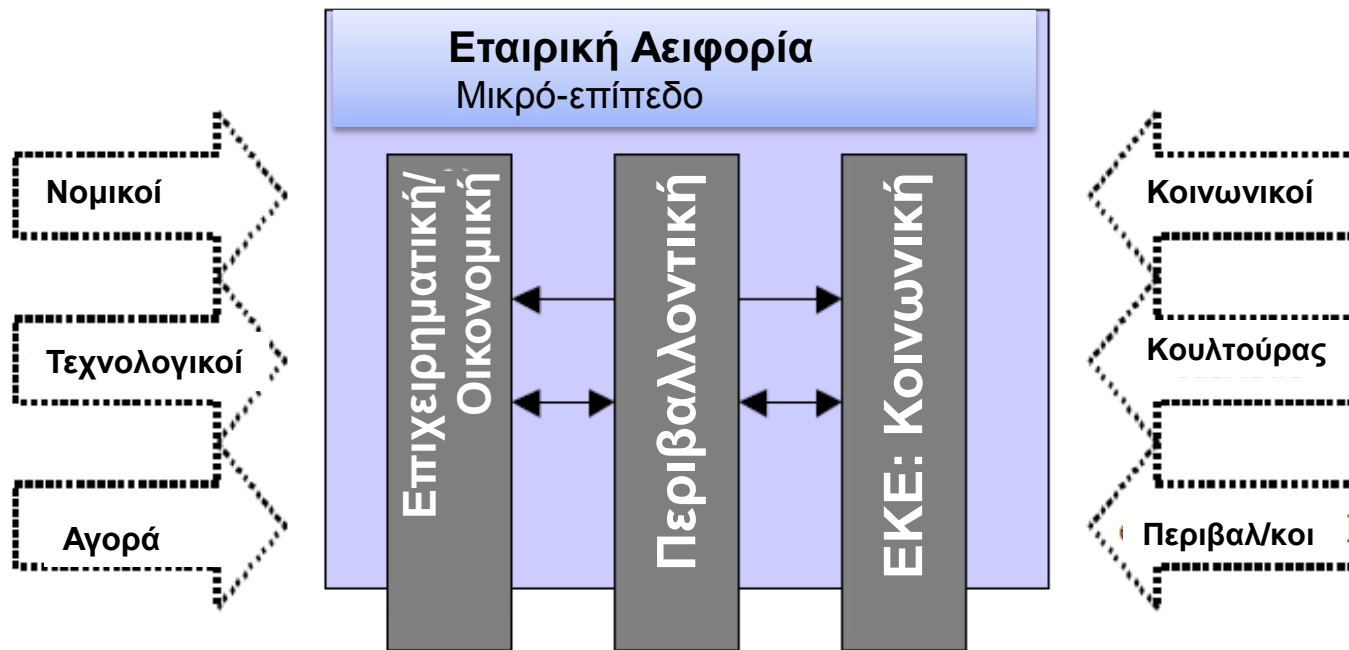
Οι 3 πυλώνες της Εταιρικής Αειφορίας (Corporate Sustainability):

- Επιχειρηματική / Οικονομική Αειφορία (Business / Financial)
- Περιβαλλοντική Αειφορία, και
- Κοινωνική Υπευθυνότητα (CSR).

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Αειφόρος Ανάπτυξη

Μακρό-επίπεδο

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ

Σύνδεση της Αειφορίας με την πιστοποίηση Συστημάτων Διαχείρισης και Προϊόντων

Για την επίτευξη της εταιρικής αειφορίας ένας οργανισμός πρέπει να ακολουθήσει συγκεκριμένες διοικητικές αρχές και πρακτικές για καθένα από τους τρεις πυλώνες της αειφορίας.

...**ενσωματωμένες** στο Σύστημα Διαχείρισης και αντιμετωπίζοντάς το ως ένα κομμάτι του, που θα αποσκοπεί στη Διαχείριση της Αειφορίας (*SMS: Sustainability Management System*)

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Δομικά Στοιχεία – Πλαίσιο του Σχεδιασμού της Διαχείρισης της Αειφορίας

(SMS: Sustainability Management System)

Ταυτότητα του οργανισμού	↔	Context
Ενδιαφερόμενα μέρη	↔	Interested parties
Ηγεσία - Διοίκηση	↔	Leadership
Σχεδιασμός για το μέλλον	↔	Risk management

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Ο χαρακτήρας της Διοίκησης και της Ηγεσίας ως ο ρυθμιστικός παράγοντας του σχεδιασμού της Διαχείρισης της Αειφορίας, αφού:

ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ	ΕΧΕΙ ΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ:
– Την Φιλοσοφία	– Κέρδη και απώλειες
– Την Κουλτούρα	– Κατανομή των πόρων
– Τις Αξίες	– Τους επιχειρηματικούς στόχους
– Τις Προτεραιότητες	

Διαχείριση της διακινδύνευσης (risk management)

Τι είναι η διακινδύνευση (ρίσκο);

Διακινδύνευση είναι η αβεβαιότητα και η επίδραση της αβεβαιότητας στην επίτευξη των καθορισμένων σκοπών μίας εταιρίας.

“effect of uncertainty on objectives” – ISO Guide 73

Ο στόχος για την Αειφορία:	Η ελαχιστοποίηση του ρίσκου
Τα βήματα για την επίτευξη του στόχου:	Ανάλυση → Αξιολόγηση → Διαχείριση του ρίσκου (Risk analysis → assessment → management)

Ο οδικός χάρτης για το σχεδιασμό της διαχείρισης της αειφορίας:

- Χαρακτηριστικά και ταυτότητα οργανισμού / context
- Θεμελίωση οράματος και πολιτικής / leadership, commitment and q-policy
- Αναγνώριση και συγκέντρωση στοιχείων αλληλεπίδρασης του οργανισμού με / QMS and its processes:
 - *Το φυσικό περιβάλλον*
 - *Το οικονομικό περιβάλλον*
 - *Την τοπική κοινωνία*
 - *Το νομικό και θεσμικό πλαίσιο*
 - *Τους πελάτες και την αγορά*
- Συστηματική παρακολούθηση της ανάπτυξης και προόδου του οργανισμού / analysis and evaluation
- Ανταπόκριση και προσαρμογή σε αλλαγές και εξελίξεις / planning of changes

Πρότυπα που σχετίζονται με την Αειφορία

Άμεσα συσχετιζόμενα πρότυπα και κατευθυντήριες οδηγίες:

- **GRI-G4** “Sustainability reporting guidelines”
- **ISO 26000:2010** “Guidance on social responsibility”
- **BS 8900:2013** “Managing sustainable development - Part 1 & 2”
- **SA 8000:2008** “Social accountability”
- κλπ...

Έμμεσα συσχετιζόμενα πρότυπα:

- **ISO 9001:2008** “Quality management systems – Requirements”
- **ISO 14001:2004** “Environmental management systems – Requirements”
- **OHSAS 18001:2007** “Occupational health and safety management systems – Requirements”
- **ISO 50001:2011** “Energy management systems-Requirements with guidance for use”
- **ISO 14064** “Greenhouse gases - Part 1, 2 &3
- κλπ....

Πως σχετίζονται τα Πρότυπα με την Αειφορία (1)

ISO 9001: 2015 - Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας(ΣΔΠ).

Παρέχει στην Ανώτατη Διοίκηση τη δυνατότητα επίτευξης συνεχούς βελτίωσης, με τελικό σκοπό την οικονομική αειφορία.

ISO 14001: 2015 - Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ).

Επικεντρώνεται στην πρόληψη της ρύπανσης, στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην εξοικονόμηση πόρων, με τελικό σκοπό την Περιβαλλοντική Αειφορία.

ISO 45001:2016 / OHSAS 18001: 2007 - Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΥΑΕ).

Επικεντρώνεται στην αξιολόγηση της επικινδυνότητας που σχετίζεται με κινδύνους και προβαίνει σε δράσεις ελαχιστοποίησής της, με τελικό σκοπό την προστασία της ανθρώπινης ζωής, ως μέρος της κοινωνικής αειφορίας.

Πως σχετίζονται τα Πρότυπα με την Αειφορία (2)

ISO 9004:2009 - Διαχείριση για την αειφόρο επιτυχία ενός οργανισμού – Μία προσέγγιση διαχείρισης ποιότητας.

Επικεντρώνεται στην επίτευξη της επιχειρηματικής αειφορίας, μέσω αριστοποιημένων πρακτικών διαχείρισης ποιότητας.

ISO 26000:2010 - Καθοδήγηση για την Κοινωνική Υπευθυνότητα

Επικεντρώνεται στην ηθική συμπεριφορά ενός οργανισμού σε όλες τις αποφάσεις του που σχετίζονται με την κοινωνία και το περιβάλλον.

ISO 20121:2012 – Συστήματα διαχείρισης για την αειφορία των εκδηλώσεων

Παρέχει το πλαίσιο για τον προσδιορισμό των δυνητικά αρνητικών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εκδηλώσεων.

Πως σχετίζονται τα Πρότυπα με την Αειφορία (3)

ISO 31000:2009 - Διαχείριση ρίσκου: Αρχές και οδηγίες

Προσδιορίζει τις ευκαιρίες και ελαχιστοποιεί τις απειλές που σχετίζονται με περιβαλλοντικά, οικονομικά ρίσκα και ρίσκα για την ασφάλεια, διασφαλίζοντας απρόσκοπτη πορεία προς την αειφορία.

ISO/IEC 31010:2009 - Διαχείριση ρίσκου: Τεχνικές διαχείρισης της ρίσκου

Παρέχει καθοδήγηση για τη διαχείριση ρίσκα που συνδέονται με κοινωνικά, περιβαλλοντικά, τεχνολογικά, οικονομικά ρίσκα και ρίσκα για την ασφάλεια, διασφαλίζοντας απρόσκοπτη πορεία προς την αειφορία.

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Συσχετισμοί Προτύπων με τους τρεις πυλώνες της Αειφορίας

Πυλώνας Αειφορίας	Πρότυπο ISO
Επιχειρηματική Αειφορία	ISO 9001, ISO 31000, ISO 31010
Περιβαλλοντική Αειφορία	ISO 14001, ISO 14064, ISO 50001, ISO 14046, ISO 14067, ISO14044
Κοινωνική Αειφορία	ISO 26000, GRI, ISO 45001/ OHSAS 18001, SA 8000

Case study: Σύγκριση θεματολογίας μεταξύ Προτύπων που αφορούν στην Αειφορία (1)

Βασικά θέματα Αειφορίας	ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ
Εταιρική διακυβέρνηση	• GRI-G4 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ (G4-34 ως G4-55)• ISO 26000 Εταιρική διακυβέρνηση (6.2)
Ανθρώπινα δικαιώματα	• GRI-G4 ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ / Δείκτες HR1 ως HR12• ISO 26000 Ανθρώπινα δικαιώματα (6.3)
Πρακτικές Εργασίας	• GRI-G4 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ / Δείκτες LA1 ως LA16• ISO 26000 Πρακτικές Εργασίας (6.4)• Πρότυπο Κοινωνικής Λογοδοσίας SA8000• Πρότυπα για την Υγεία & Ασφάλεια στην Εργασία OHSAS18001, ILO-OSH, HSG65, SCC, κ.ά.
Περιβάλλον	• GRI-G4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ / Δείκτες EN1 ως EN34• ISO 26000 Περιβάλλον (6.5)• Πρότυπα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Σχήματα ISO14001, ISO14006, ISO14044, ISO14064, ISO14067, ISO 50001, EU-ETS, EMAS, etc

Case study: Σύγκριση θεματολογίας μεταξύ Προτύπων που αφορούν στην Αειφορία (2)

Βασικά θέματα Αειφορίας	ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ
Ορθές Πρακτικές Λειτουργίας	• GRI-G4 ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (G4-56 ως G4-58) / ΚΟΙΝΩΝΙΑ (SO3 ως S10)• ISO 26000 Ορθές Πρακτικές Λειτουργίας (6.6)
Προϊόντα / καταναλωτές	• GRI-G4 ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ (δείκτες PR1 ως PR9)• ISO 26000 Θέματα καταναλωτών (6.7)• Πρότυπα για συστήματα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων ISO 22000, HACCP, BRC, IFS, κ.ά.• Πρότυπα για συγκεκριμένα προϊόντα (π.χ. για ασφάλεια παιχνιδιών ISO 8124)• Πρότυπο Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001, Πρότυπα ικανοποίησης πελατών ISO 10001, 10002, 10003• Πρότυπο Ασφάλειας Πληροφοριών ISO 27001
Κοινωνία	• GRI-G4 ΚΟΙΝΩΝΙΑ (Δείκτες SO1, S02), Δείκτης G4-EC6• ISO 26000 Συμμετοχή και Ανάπτυξη της κοινωνίας (6.8)• Πρότυπα για την Εκπαίδευση ISO29990, ISO17024• Πρότυπα για τη Διαχείριση της Υγείας ISO13485

Νέα πρότυπα & Αειφορία

ΧΑΡΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ

Η έννοια της Αειφορίας στις νέες εκδόσεις προτύπων ISO 9001

Η έννοια της αειφορίας είναι έκδηλη στη νέα έκδοση του ISO 9001, με την εισαγωγή νέων εννοιών και πρακτικών, όπως:

- ✓ η εισαγωγή της έννοιας του επιχειρηματικού ρίσκου, ο προσδιορισμός και η διαχείρισή του κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΣΔΠ (§ 6.1 *“actions to address risks and opportunities”*)
- ✓ ο κύκλος ζωής του προϊόντος (§ 8.6.5 *“intended lifetime of the goods and services”*),
- ✓ η επέκταση της έννοιας των ενδιαφερομένων μερών (§ 4.2 *“understanding the needs and expectations of interested parties”*)

Η έννοια της Αειφορίας στις νέες εκδόσεις προτύπων ISO 14001

Η έννοια της αειφορίας είναι κάτι παραπάνω από έκδηλη στη νέα έκδοση του ISO 14001, με την εισαγωγή νέων εννοιών και πρακτικών και την ενίσχυση παλαιών, όπως:

- ✓ η αλυσίδα αξίας,
- ✓ ο κύκλος ζωής του προϊόντος,
- ✓ η επέκταση του πλαισίου του οργανισμού πέραν από τα στενά του όρια,
- ✓ η επέκταση της θέσπισης σκοπών και στόχων, βάση και εξωτερικών κριτηρίων και όχι μόνο εσωτερικών
- ✓ Η ενίσχυση της έννοιας των ενδιαφερομένων μερών
- ✓ η επέκταση της αξιολόγησης της περιβαλλοντικής διακινδύνευσης σε όλο το κύκλο ζωής του προϊόντος

Νέα πρότυπα & Αειφορία

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Για περισσότερες πληροφορίες:

george.zamos@tuvaustriahellas.gr